



## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu **Š. J.**, zastúpeného advokátom JUDr. D. A., proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o **preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. 223-1375/2008** zo dňa 19.marca 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/54/2008-21 zo 4. decembra 2008, takto

### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/54/2008-21 zo 4. decembra 2008 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovanej č. 223-1375/2008 zo dňa 19. marca 2008 **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

### O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 19. marca 2008, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne – pobočka Rožňava z 2. januára 2008 č. 300-2170/2007-1 o nepriznaní nároku žalobcovi na náhradu za bolestné v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 14. mája 2004.

Krajský súd konštatoval, že medzi účastníkmi bol sporný výklad ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. Ide o prechodné ustanovenie, ktoré rieši otázku aplikácie právnej úpravy na príslušné právne vzťahy v súvislosti so zmenou právneho predpisu. Podľa žalobcu sa výška sumy za jeden bod ohodnotenia bolestného v dôsledku pracovného úrazu má

určiť podľa právneho predpisu účinného v čase „aktuálnej fázy bolesti, t.j. sčasti aj podľa zák.č. 437/2004 Z.z.“. Žalovaná v správnom konaní naopak zastávala názor, že pre stanovenie hodnoty bodu je rozhodujúci dátum vzniku pracovného úrazu.

Krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že právnou skutočnosťou, ktorá zakladá nárok na náhradu za bolesť, je poškodenie zdravia spôsobené úrazom, chorobou z povolania, alebo iným poškodením na zdraví (§ 2 ods. 3 písm. a/ zákona č. 437/2004 Z.z.). Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. rozhodujúcou právnou skutočnosťou, od ktorej sa odvíja aj bodové ohodnotenie za bolesť, je dátum poškodenia zdravia poškodeného. Pretože k pracovnému úrazu žalobcu došlo pred účinnosťou zákona č. 437/2004 Z.z. za účinnosti vyhlášky č. 32/1965 Zb., má sa pre určenie hodnoty bodu použiť právna úprava obsiahnutá vo vyhláške č. 32/1965 Zb. Náhrada za bolesť bola žalobcovi v dôsledku predmetného pracovného úrazu priznaná rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava č. 300-679/2006-1 zo dňa 8. februára 2006 v súlade so žalobcom predloženým lekárskeho posudkom, a to podľa právnej úpravy účinnej v čase vzniku pracovného úrazu. Preto žalobcovi nevznikol nárok na priznanie rozdielu na náhrade za bolesť medzi sumou 287,30 Sk a sumou 60 Sk. Z uvedených dôvodov preto súd žalobu zamietol podľa ustanovenia § 250j ods. 1 OSP.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie s odôvodnením, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ OSP a tiež preto, že prvostupňový súd pri rozhodovaní dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré viedli k nesprávne rozhodnutiu vo veci (§ 205 ods. 2 písm. d/ OSP). Žalobca poukázal na to, že mu nebola priznaná náhrada za jeden bod na základe lekárskeho posudku z 12. decembra 2005 za bolestné po ustálení zdravotného stavu, kedy možno bolesť hodnotiť a týmto okamihom je aj zistená. Poukázal tiež na to, že mohol predložiť len taký posudok, aký mu lekár vystavil, pričom iný posudok by príslušná pobočka nezobrala na vedomie. Preto tvrdenie uvedené v rozsudku, že mu nevznikol nárok na priznanie požadovaného rozdielu do hodnoty 287,30 Sk za jeden bod, je nesprávne. Žalobca zotrval na argumentácii, že sa neodškodňuje pracovný úraz, alebo čas – dátum vzniku pracovného úrazu, ale vždy sa odškodňuje škoda, ktorá môže nastať v inom čase, ako samotná poistná udalosť (neskorší prejav), prípadne aj následné zhoršenie (progresia). Zo strany žalovanej ide podľa žalobcu o nesprávny výklad § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., pretože vzťah doterajších predpisov treba aplikovať na bolesť (akútna fáza) podľa času, kedy došlo k odzneniu tzv. akútnej fázy bolesti (podľa ustálenej judikatúry), aj podľa ustálenej judikatúry

(MCdo 37/2000, R 68/2003). Aplikácia tohto postupu sa najviac prejaví pri hodnotení progresie.

Žalovaný žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že podľa § 8 ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z. lekárskeho posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený, ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví. Z uvedeného je zrejmé, že ustálenie zdravotného stavu je dôležité pre vyhotovenie lekárskeho posudku a bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia poškodeného, ale nie pre stanovenie výšky sumy za jeden bod. Pre stanovenie hodnoty bodu je rozhodujúci dátum vzniku nároku, t.j. dátum vzniku poškodenia zdravia spôsobeného pracovným úrazom a nie dátum ustálenia zdravotného stavu. Podľa § 11 zák.č. 437/2004 Z.z. sa na bolesť a SSU v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona (t.j. pred 1. augustom 2004), a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, vzťahujú doterajšie predpisy, t.j. vyhláška, ktorá platila do 31. júla 2004. Nakoľko v čase vzniku pracovného úrazu žalobcu bola platná a účinná vyhláška, žalobca nemá nárok na náhradu za bolesť podľa zák.č. 437/2004 Z.z., ale má nárok na náhradu podľa vyhlášky. Nárok na náhradu za SSU Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava, priznala žalobcovi podľa právnej úpravy platnej a účinnej v čase vzniku pracovného úrazu, ktorý žalobca utrpel dňa 14. mája 2004, a to rozhodnutím pobočky zo dňa 7. augusta 2006, ktoré sa stalo právoplatné a vykonateľné dňa 23. októbra 2006 a náhrada bola žalobcovi už vyplatená.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP.

Odvolací súd konštatuje, že skutkový stav nie je medzi účastníkmi sporný. V danej veci je možné z administratívnych spisov zistiť, že žalobca utrpel pracovný úraz dňa 14. mája 2004. Podľa lekárskeho posudku zo dňa 12. decembra 2005 bolo bolestné ohodnotené na 868,75 bodov. Žalobcovi bola priznaná náhrada za jeden bod podľa § 7 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. v sume 60 Sk, pričom plnenie bolo krátené o spoluzavinenie poškodeného vo výške 55%, čo tiež nie je sporné.

Podľa § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

Aj s prihliadnutím na uvedené ustanovenie citovaného zákona odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade náhradu za bolesť žalobcovi treba poskytnúť podľa predpisu účinného v čase, keď mu vznikol nárok na túto náhradu.

Zákon č. 437/2004 Z.z. upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, ako aj zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 1 cit. zákona).

V osobitných ustanoveniach potom zákon vymedzuje základné pojmy (bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia) a pojmy na účely tohto zákona (poškodenie na zdraví, poškodený, poskytovateľ náhrady - § 2), upravuje náhradu za bolesť (§ 3), náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 4), výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 5), lekársky posudok (§ 7), zásady na hodnotenie bolesti (§ 9), zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 10).

Z uvedeného je teda zrejmé, že z hľadiska systematického usporiadania je potrebné rozlišovať pojmy bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a pojmy výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. S prihliadnutím na to, ak by sa podľa § 11 ods. 1 cit. zákona mala podľa doterajších predpisov posudzovať náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, muselo by to byť v tomto ustanovení výslovne uvedené. Znenie § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. predpokladá, že podľa doterajších predpisov sa bude posudzovať bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia ako aj ich hodnotenie podľa počtu bodov stanovených v doterajších predpisoch, nie však výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Odvolací súd poukazuje na to, že správne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 13. novembra 2009 prijalo uznesenie o publikovaní rozhodnutia 4 Sžso 23/2009 z 28. apríla 2009 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: Zo znenia § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. vyplýva, že bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia ako aj ich hodnotenie podľa sadzieb stanovených v doterajších predpisoch sa posudzuje podľa doterajších predpisov, ale takýto postup neprichádza do úvahy pri posudzovaní výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a bolesti.

Odvolací senát sa v prejednávanej veci cíti viazaný publikovaným rozhodnutím, ako rozhodnutím, ktoré zjednocuje súdnu prax v zmysle § 21 ods. 1 písm. d/ zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch. Z týchto dôvodov najvyšší súd, ako súd odvolací, podľa § 250j ods. 3 OSP zmenil prvostupňový rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá a zrušil rozhodnutie žalovanej, ktorým nepriznala žalobcovi rozdiel medzi už vyplatenou výškou náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a výškou náhrady, ktorá mu patrí podľa § 5 zák.č. 437/2004 Z.z., účinného v čase vydania posudku o sťažení spoločenského uplatnenia.

Podľa § 250k ods. 1 OSP žalobca má právo na náhradu trov konania, ktoré však nevyčíslil. Preto o ich náhrade odvolací súd nerozhodol a ponechal ich na rozhodnutie samostatným uznesením.

**P o u č e n i e:** Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2010

**JUDr. Ida Hanzelová, v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová